

Forord

Hele dette året har vært preget av at det er et jubileumsår av de mere sjeldne. For 200 år siden var Norge en del av det eneveldige kongeriket Danmark-Norge, styrt fra København. Men i løpet av 1814 erklærte vi full uavhengighet, holdt de første politiske valgene i Norge og skaffet oss en grunnlov. Det var begynnelsen på utviklingen av et demokrati her i landet. Ved utgangen av 1814 var landet vårt en egen stat i union med Sverige.

I alle medier, i skoler og barnehager, og selvfølgelig i museum over hele landet har hendelsene som ledet opp mot skjebneåret 1814, og tiden som fulgte, blitt formidlet.

Også her ved Nordøsterdalsmuseet har «Mirakelåret 1814» hatt stor fokus. 17. mai åpnet vi utstillingen «Veien mot folkestyre». Både barnehager og skoler har gjestet utstillingen, og barna kunne vise til stor historiekunnskap. Engasjerte barn på museumsbesøk er alltid morsomt å oppleve!

Årets årbok er naturlig nok viet Grunnlovsjubileet i stor grad, men du vil også kunne lese om kvinner og menn fra Nord-Østerdalen som har gjort en stor innsats for bevaringen og formidlingen av vår felles kulturarv.

Kunnskap om fortid – engasjement i samtid

Tiden som fulgte etter 1814 var preget av nasjonsbygging. Museene spilte en viktig rolle i dette arbeidet – og gjør det fortsatt. De første folkemuseene dukket opp på slutten av 1800-tallet.

De skulle vise fram ulike landsdelers egenart og på den måten bidra til en felles nasjonal identitet.

Museenes rolle i samfunnet er i ferd med å endre seg. Museene har vært og er fremdeles «vår kollektive hukommelse» og gjør et viktig arbeid med å dokumentere tidligere tiders hendelser. Men, det er viktig at denne kunnskapen også blir brukt til å belyse hendelser vi ikke har noen grunn til å være stolte over. Museene skal tørre å være en kritisk røst og skape rom for refleksjon. Kunnskap om fortiden er viktig for å kunne gjøre riktige valg i vår samtid, og i fremtiden.

En stor takk til alle frivillige!

Til sist vil jeg få takke alle som har bidratt til å gjøre årets årbok mulig. Uten alle frivillige ville det vært svært vanskelig å utgi en slik bok, og mye av vår historie ville blitt glemt. Med deres hjelp er historiene nå kommet i bokform.

Tynset, oktober 2014

*Runhild Dammen
Avdelingsdirektør, Anno museum
avd. Nordøsterdalsmuseet*